

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake petiti-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 6 krun, za pol leta 4 krun, za četrt leta 2 kruni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Celjska nemška stranka — največja škodljivka celjskega mesta.

Kdor s kritičnim očesom zasleduje dejanje in nehanje v Celju vladajoče stranke, prepriča se na prvi hip, da ima ta stranka razun neštevilnih drugih tudi to obžalovanja vredno lastnost, da je njeno delovanje le v škodo ljudstva, in da ta stranka s svojo nesrečno politiko pripravlja gospodarski polom celjskega meščanstva, slovenskega in nemškega.

Po vseh deželah, v katerih imajo vladajoči činitelji količkaj razuma za gospodarski napredek in količkaj srca za ljudski blagor, povsod tam so odpravili mitnice, ker je prevladalo prepričanje, da iste ljudstvu samo škodujejo, ker ovirajo promet. Tudi naše ubogo ljudstvo si je globoko oddahnilo, ko je izvedelo, da se je končno tudi pri nas dosegla odprava eraričnih mitnic začevši z letošnjim novim letom.

Le v Celju vladajoča stranka, ki itak mora izpredvideti, da vse celjsko meščanstvo živi ob dohodkih, katere sprejema od okoliškega slovenskega ljudstva, le ta mestna stranka nima toliko razuma, da bi odpravila tudi mestne mitnice, ki so z ene strani v največjo nadlego vsemu ljudstvu, ki prihaja v Celje, z druge strani pa v veličansko škodo celjskim obrtnikom, slovenskim in nemškim. Ljudstvo se zaradi nadležnih mestnih mitnic čimdalje bolj ogiblje mesta in torej tudi mestnih obrtnikov, kar bo slednjim od leta do leta v večjo škodo. Že se je napravila cesta, katera bo dala vsemu prometu iz Savinjske doline novo smer mimo celjskega mesta skozi Gaberje v Vojnik. Zato se pa seveda širi Gaberje in ostala celjska okolica, mesto samo pa nazaduje in bode, dokler bodo mitnice, te največje škodljivke prebivalstva celjskega, obstojale, še nadalje leto za letom nazadovalo. Donesek mitnic je skrajno nizek, ker večino počrejo oskrbovalni stroški, škoda pa, katero celjsko mesto vsled mitnic trpi, je neizmerna.

Kdaj se bodo odprle vam Celjanom enkrat oči, da boste izpredvideli, da je sedanja v Celju vladajoča stranka sovražnica vašega gospodarskega napredka? Kdaj se boste odjunačili, da končno strmoglavite vam škodljive mitnice z nezmožno in moralno propalo stranko vred?

Nemška vera, katero z vso silo razširja v Celju nemško-narodna stranka, pripravlja v drugi vrsti nemškim celjskim meščanom gospodarsveno smrt. Zdaj se z vsakdanjim beračenjem praznijo slepi Celjanom žepi, ker se prosijo darovi za stroške nove protestantske občine, a brž ko se bo začela zidati luteranska cerkev, kar se meni zgoditi že na pomlad, začeli se bodo za mesto ogromni stroški, in brezverska stranka, ki je dozdaj zmiraj rentala zoper velike stroške, katere po njenem mnenju povzroča katoliška cerkvena uprava, bo nakopala mestu ogromno novo breme za vzdrževanje luteranskih pastorejv in luteranske cerkve.

Slovensko ljudstvo pa, ki ostane zvesto veri svojih očetov, se bo ogibalo od dne bolj vsega, kar je v zvezi z zdražbarskimi pastori, vsled česar bodo zaslepljeni nemški obrtniki imeli

občutno škodo. Ali se ne boste, Celjani, ki imate še količkaj treznega razuma, odločno uprli nesrečni verski politiki magistratne stranke, ki vas grozi pahnuti v toliko nesrečo v gospodarstvenem oziru?!

Politika celjske nemčurske stranke glede slov. gimnazije pomeni v tretji vrsti velikansko nevarnost za celjsko obrtno prebivalstvo obeh narodnosti. Vsa mesta si prizadevajo, da bi dobila kako višjo šolo, gimnazijo, realko ali obrtno šolo, ker meščani, ki imajo kaj možganov v glavi, dobro vedo, da je to celemu mestu v veliko korist. To dobro vedo tudi celjski slovenski in nemški obrtniki, vendar so pa celjski obrtniki take duševne revice, da nimajo poguma upreti se uprav zločinski politiki celjske nemčurske stranke glede premestitve slovenske gimnazije. Dolej se je marsikatera uboga mestna ženica živila s tem, da je imela dijake na stanovanju in na hrani, dijaki so dajali obrtnikom zaslužiti lepe krajcarje, in ljudstvo je hodilo iz vseh krajev Spodnjega Štajarskega obiskovat v Celje svoje študirajoče sinove, in mnogo denarja je na ta način vsako leto prišlo v celjsko mesto.

Vse to bi pa bilo za celjsko meščanstvo izgubljeno, ako bi bila izpolnjena zahteva ljudstvu sovražne celjske vladajoče stranke, da bi se slovenska gimnazija preselila iz mesta. Vse meščanstvo bi to v svojem žepu bridko občutilo, marsikateri obrtnik bi vsled revščine moral prijeti za beraško palico, in kakor je vzdihoval v stari zavezi prerok: „Jeruzalem, Jeruzalem!“ tako bi tožil marsikateri vsled politike nemčurske stranke oškodovani celjski obrtnik: „Celje, Celje! Dobro slovensko ljudstvo je hotelo s svojimi najnadarjenjšimi sinovi k tebi priti in tebi pomagati, ti, Celje, pa slovenskega ljudstva, ki ti je dobro želelo, nisi hotelo spoznati!“

Kamorkoli se torej ozremo, česarkoli se v Celju dotaknemo, vse, kar nemčurska stranka kuje in snuje, vse je sama nespamet in sama nesreča za celjsko mesto samo. Vse to bode pa ostalo tako dotlej, dokler se Celjani ne bodo postavili na lastne noge ter vrgli iz mestne hiše nemčursko stranko ter začeli s politiko, ki bode skrbela obenem za korist meščanstva in slovenskega prebivalstva na Sp. Štajarskem. Nemčurska stranka koplje samo grob celjskemu mestu.

Robič-Ploj — sodnijska imenovanja.

Z ozirom na naš poziv v zadnji številki, da želimo od svojih poslancev Robiča in Ploja pojasniti, zakaj sta odrekla svoje podpise interpelaciji posl. Ferjančiča, nam je odgovoril gosp. dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj in poslal pojasnilo, ter nas prosil se ozirati na to izjavo. Mi pričujemo v naslednjem pojasnilu v kolikor se stvari same tiče:

„Ko sem v četrtek 15. t. m. okoli četrta dvanajst prišel po klubovi seji v državno zbornico, izročil mi je tovariš Plantan od posl. dr. Ferjančiča sestavljeno interpelacijo glede imenovanj sodnih uradnikov v slovenskem delu graškega višjega sodišča s pripombo, da je dr. Ferjančič mnogo na tem, da podpisemo tudi mi štajarski poslanci dotično interpelacijo.“

Z interpelacijo sem šel na to proti svoji klopi, da bi tam interpelacijo prebral, medpotom pa me je srečal odličan član češkega kluba ter me prosil za takojšen pomenek; vsled tega sem izročil interpelacijo tovarišu Robiču s prošnjo, da jo prebere in potem ukrene formalne korake, da nam bo mogoče interpelacijo podpisati.

Po pravilih obeh zedinjenih klubov se smejo interpelacije nečlanov (poslancev izven kluba) podpisati le z dovoljenjem kluba ali pa klubovega načelnika, in sem se zlasti jaž vedno strogo držal te klubove določbe, ki je v veljavi pri vseh večjih klubih.

Tovariš Robič je prevzel interpelacijo in jaz sem imel pomenek, ki je trajal okoli četrte ure.

Po tem pomenku sem šel takoj k tovarišu Robiču in sem vprašal, kaj je z interpelacijo, nakar mi je le-ta odgovoril, da je posl. Plantan isto nazaj vzel s pripombo, da nima časa čakati na podpise.

Do skrajnosti iznenaden zaradi tega sem šel takoj k poslancu Plantanu in se pritožil zaradi njegovega nastopa ter mu izrecno pripomnil, da se vendar ne mudi tako vložiti interpelacijo, ker se jo vložiti še lahko do konca seje.

Posl. Plantan mi je med drugim odvrnil, da dobi dovolj podpisov in da ne more tako dolgo čakati, da si pridobimo dovoljenje za podpis interpelacije.

Nato sem mu odgovoril, da naša klubova pravila naravnost predpisujejo, da si moramo v takih slučajih oskrbeti dovoljenja in da obstoje taki predpisi pri vseh klubih.

Posl. Plantan mi je nato rekel, da on in njegovi sodrugi podpišejo naše interpelacije vedno takoj in brez vprašanja, kar sem mu jaz z opombo pojasnil, da potemtakem klub, kateremu on pripada, nima takega predpisa.

Ko je prišel poslanec dr. Tavčar v zbornico, sem govoril tudi z njim o tem dogodku in sem mu izrazil svoje začudenje nad postopanjem poslanca Plantana.

To je resnično in stvarno pojasnilo dogodkov, ki so dali „Slov. Narodu“ povod za tako ostre napade na me in na tovariša Robiča....

Vsekako pričakujem od lojalnosti tovariša Plantana, da bode svoj vpliv pri rečenem listu v toliko uporabil, da se popravi tendenciozno in neresnično sestavljeni dejanski stan navedenega članka....

Moje dosedanje delovanje kot poslanec vlasti kar se tiče pristranskega postopanja pri imenovanju sodnih uradnikov v slovenskem delu graškega višjega sodišča je dovolj poznato in mislim, da smem v tem oziru zahtevati priznanje, da sem pravice in koristi slovenskega naroda vedno častno in odločno zastopal....

Dunaj, 22. prosinca 1903.

Dvorni svetnik dr. Ploj
drž. poslanec.

Celjske in štajarske novice

(Sodnijska imenovanja — Robič-Ploj.)

Pod tem naslovom smo prinesli zadnjič z ozirom na neko poročilo „Slov. Naroda“ vprašanje, ali je res ali ne, da sta naša poslanci Robič in Ploj odrekla svoje podpise interpelaciji poslanca

Ferjanciča zaradi zadnjih sodnih imenovanj na Štajarskem. — Mi nismo nikdar dvomili nad našimi poslanci, da isti ne vršijo svoje narodne dolžnosti, zlasti pa ne o poslancih Robiču in Ploju, zlasti še, ker nam je znano, koliko je dvorni svetnik Ploj lansko leto v državnem zboru storil glede neznosnih sodnih razmer na Štajarskem. To torej ni bil dvom nad našimi štajarskimi poslanci, nego hoteli smo izvedeti le, kaj in kako. Na to smo dobili pojasnilo, katero priobčujemo in iz katerega se razvidi čudno postopanje kranjskih poslancev nasproti štajarskim tovarišem, ki je enkrat čudno v zbornici in v medsebojnem občevarju, dvakrat čudno pa vsled dopisa v „Slov. Narodu“. — Ne moremo si kaj, da ne bi končno obžalovali, da se odslej ne bomo mogli zanašati niti več na poročila, katera prihajajo našim dnevnikom iz krogov poslancev.

(Naše gledališče.) Ker nam prihajajo dan zadnevom vprašanja o nadaljnjih letošnjih prireditvah gledaliških predstav, ponavljamo še enkrat, da ima „Celjsko pevsko društvo“ za letošnjo gledališko sezono še dokaj lepih komadov na repertoarju, med drugimi tudi eno opereto. Društvo se bo potrudilo, da bo tudi nadalje pri svojih predstavah ostalo na svojem višku, ozir. napredovalo, čemur je najboljši dokaz prireditve operete — nekaj novega za spodnještajarsko slovensko občinstvo, katerega dolžnost bo, da se v čim večjem številu udeleži predstav in tako društvu omogoči nadaljno uspešno delovanje. Brez večjih gmotnih sredstev je prirejanje predstav v obsegu, kakor jih prireja „Celjsko pevsko društvo“, nemogoče, in v resnici se ima občinstvo zahvaliti za užitek, ki mu ga podajajo predstave, ne samo sebi, pač pa „Društvu“ in posameznim članom njegovim, ki se duševno in gmotno žrtvujejo v zabavo drugim. Vkljub temu, da se pazi na vsak vinar, da se režijski troški znižavajo na minimum, da se pomaga društvu s tem, da nastopijo igralci v lastnih oblekah in vsled tega ni večjih troškov za garderobo, ali vendar prebitka, vsaj večjega prebitka, „Društvo“ nima. Ponavljamo torej še enkrat, da je dolžnost našega občinstva, da z mnogobrojno udeležbo pri posameznih igrah, omogoči „Društvu“ nadaljni razvoj, ako želi predstav, kakor jih je imelo dosedaj. — Prihodnja predstava je v nedeljo, dne 1. svečana t. l. Upamo, da bo veseloigra „Pri belem konjičku“ privabila v „Narodni dom“ vse, kar ima kaj zanimanja za našo Talijo. Opozarjamo pa še enkrat slavno občinstvo na priobčeni odlok, da se bodo vrata v dvorano takoj ko se zavesa dvigne, zaprla in da ostanejo zaprta do konca vsakega čina. Igra se začne točno ob napovedani uri.

(Plesni venček slov. trgovskih uslužbenec) nam obeta nekaj prav posebnega Povabila, in sicer jako okusna, so že razposlana. O dekoraciji plesne dvorane se govori že dalj časa, da bo prekosila vse dosedanje Povdarja se pa tudi, da bo zabava popolnoma neprisiljena, in da je še posebno vsled tega pričakovati temvečje udeležbe. Nikakor ne dvomimo, da se bo venčka udeležilo vse, kar le količkaj simpatizuje z našimi privikrat v javnost stopajočimi prireditelji, ki se bodo gotovo potrudili, da bo prvi njihov ples ostal vsakemu udeležencu v najlepšem spominu. Zanimanje za ta plesni venček je splošno, in zato tudi pričakujemo udeležbe, ki bo prekosila vse slične prireditve. Odbor nas je na prošil, da objavimo slavnemu občinstvu, da naj se vsakdo, ki se želi udeležiti plesnega venčka, pa ni dobil povabila blagovoli obrniti na nas, in mu bo takoj ustrezno. Ker je odbor preobložen z delom, se je morebiti koga prezrlo v hitrici, to naj se pa blagohotno oprusti, saj je odbor pripravljen takoj popraviti svoj „prestop“ s povabilom.

(Sv. Martin v Rožni dolini.) Na dan Sv. treh kraljev vršil se je občni zbor učiteljskega društva za celjski in laški okraj. Po prisrčnem predsednikovem pozdravu in vošilu v letu 1903 preide se na dnevni red. Pri društvenih zadevah so se vršile nekatere manj važne stvari, pač pa je bila to pot pri društvenih zadevah točka eminentne važnosti, ustanovitve „Zveze slovenskih štajarskih učiteljev in učiteljic“. Navzlic,

da se je ustanovni shod vršil bolj na tihem brez reklame, se je vendar zbralo mnogo učiteljev in učiteljic, ki so z navdušenjem pozdravljali ta prevažni korak v naši stanovski organizaciji. „Zvezi“ je koj prvi dan pristopilo osem društev: celjsko laško, brežiško-sevniško, kozjansko, šmarško-rogaško, savinjsko, šaleško, slovenjebistriško in ormoško. Navzlic temu, da ima nova „Zveza“ najblažji namen (kar se razvidi iz pravil), hočejo vendar nekateri tovariši čakati sadu društva, liki medved pod cvetočim drenom, češ, mi ostane do tedaj indiferentni! — Iz tajnikovega poročila povzamemo sledeče: V pretečenem letu je društvo zborovalo sedemkrat; pri vseh zborovanjih je bilo navzočih 212 udeležencev, torej povprečno pri enem 30. Tekom pretečenega leta je društvu na novo pristopilo 16 udov, izstopil pa vsled preselitve v drug okraj eden društvenik. Koncem leta šteje torej enega častnega, 61 pravih in tri podporne ude, skupaj 65 udov. Društvena blagajna kaže 50 K 17 vin. ostanka. Volitev odbora je imela ta le izid: Predsednik g. Armin Gradišnik, namestnik g. Franjo Krajnc, tajnik g. Ivan Kvac, pevovodja g. Josip Čulek (ker g. R. Vrečer ni mogel sprejeti vsled obrtne šole), blagajnik g. Lovro Šah, arhivar g. Franjo Voglar, odbornika gđ. Kovačičeva in g. Levstik. Prihodnje zborovanje na Svečnico!

(Duhovniške vesti) Č. g. Miroslav Horvat, mestni kaplan v Ptujju je imenovan vikarjem istotam. Mestnim kaplanom v Ptujju je imenovan č. g. Ferd. Pschunder, doslej kaplan v Grižah. Prestavljeni so č. g. kaplani: Palir Jakob iz Selnice ob Dravi na Ptujsko goro, Ivan Lorhek iz Cirkove v Selnico, Melhijor Zorko iz Leskovca v Cirkovce, Jožef Vodušek iz Rajhenburga v Št. Pavel pri Preboldu, Ivan Jelšnik iz Št. Martina pri Slov. Gradcu v Griže.

(Promoviran je bil) v ponedeljek dne 26. januarja t. l. na graškem vseučilišču g. Rihard Karba iz Ljutomera doktorjem vsega zdravilstva.

(Iz pošte.) Poštним oficijalom za Maribor je imenovan Oskar Urschitz iz Černovic.

(Častno darilo.) G. Jan Rotner, posestniku v Laznici pri Mariboru, je poljedelsko ministrstvo podelilo častno nagrado 70 kron, ker je začel prvi med tamošnjimi vinogradniki svoj vinograd zasajati z ameriškano trto.

(Imenovanje.) Cesar je imenoval okr. glavarja dr. pl. Kirchberga namestniškim svetnikom in referentom v administrativnih in ekonomičnih zadevah pri dež. šolskem svetu za Štajarsko.

(Umrli je) v Gotovljah nadučiteljeva soproga, gospa Marija Šumljak roj. Topolnik. Blago gospo je neusmiljena smrt pobrala še v cvetoči mladosti 26 let. Raj in pokoj!

(Okrajni zastop na Vranskem) je za slovenske učiteljske ustanove, kakor smo zadnjič poročali, dve štipendiji. V poročilo pa se je vrnila pomota glede zneska. Vsaka štipendija ne znaša namreč letno 140 K, ampak 240 K.

(„Pevsko društvo Braslovče“) namerava prirediti o priliki desetletnice, na 15. svečana t. l. koncert, pri katerem bode nastopilo društvo moškega in mešanega zbora z nekaterimi najnovejšimi umetnimi pesni. Priredi se tudi šaloigra „Eno uro doktor“, potem ples. Natančnejši spored objavimo pozneje. Prosijo se tem potom sosedna društva, da ne prirede isti dan svojih zabav, da se lahko drug drugega podpiramo.

(Šaleško učit. društvo) ima dne 1. svečana t. l. svoje zborovanje. Vršilo se bo takrat, kakor smo na kratko opozorili že meseca decembra s posebno slavnostjo. Za sedaj javimo, da bode izročilo naše društvo zaslužnemu članu častno diplomu ter mu napravilo časten večer. Že iz tega vzroka vabimo ne le naše sedanje društvenike, ampak tudi bivše, ki sedaj biva v Celju, v Žalcu itd. ter sploh vse brate tovariše. Vabimo jih tembolj, ker priredi čitalnica v Šoštanju koncert ravno ta večer in kakor slišimo, prav raditega, da se istega udeležijo lahko slavljenec in zborovalci. Kažimo čitalnici svoje priznanje s tem, da se i koncerta častno udeležimo. Pripomnimo, da se zborovanje prične ob polu 2. uri popoldne v prostorih tamošnje šole. Do tedaj: „Na svidenje!“

(„Mladinsko slavnost“) priredi dne 2. svečana kat. slov. polit. društvo „Edinost“ v Vojniku. Na prezanimivem sporedu sta igri „Sv. Neža“

in „Vedeževalka“, za kateri se delajo izredno skrbne priprave, potem govor, deklamacija in petje moškega ter ženskega zbora. Vstopnina: za sedeže v 1. in 2. vrsti 1 K, v naslednjih pa 60 v, stojišča 30 v. Polovica čistega dobička je namenjena „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Začetek ob 3. uri popoldne v slovenski šoli.

(Prostovoljno gasilno društvo v Št. Jurju ob Taboru) priredi veselico v nedeljo, dne 8. svečana t. l. v šolskih prostorih. Začetek točno ob 4. uri popoldne, ter vabi vse prijatelje gasilnega društva najvljudneje odbor.

(Nemčurško gibanje.) V Vojniku nameravajo ustanoviti nemški otroški vrtec. To je zopet past, v katero bodo lovili slovensko mladino.

(Šmarško-rogaško učiteljsko društvo) zboruje dne 1. svečana t. l. ob 1. uri popoldne v Šmarji. Ker je to prvo zborovanje v letu, je odločilno za poznejše društveno delovanje. Naj se ga torej člani polnoštevilno udeležijo.

(Iz Oplotnice) Meseca novembra l. l. je zgorelo pri Matjažu gospodarsko poslopje. Dne 22. t. m. pa mu je zgorelo vse poslopje. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

(Žiško bralno društvo) ima dne 1. svečana občno zborovanje z običajnim sporedom, poudarjenim predavanjem o pomanjkljivi sadjereji v žiški občini in govorom o sedanjem političnem položaju Slovencev. Slednjič se razdeli kmetovalcem od konjiške ekspoziture (na prošnjo občine) doposlane izvoze Belé-tova, za vinogradnike prevažne knjige „Vinčarjev kašipot“ in od deželnega odbora iz dani, zelo poučno in dokaj poljudno pisani spis „Škodljivci sadjarstva in vinogradarstva“, ki nam je istotako v nekaterih iztisih na razpolago. Radi važnih točk, koje obsega spored, je upati, da se ga vsaj Žičani — udje br. dr. in neudje — udeleže v častnem številu, kajti vsakdo mora uvideti potrebo pouka, ki se mu bo nudil ob ti priliki, drugič pa se morate potruditi radi navedenih knjig, ki bi imele biti našemu kmetovalcu zveste svetovalke in neločljive spremljevalke. Udeležite se raditega polnoštevilno zborovanja, da počne društvo svoje novo leto z lepimi nadami o bodočih uspehih stavljenega si cilja, izobraževati svoje člane ter jim pripomoči po svojih močeh tudi h gmotnemu blagostanju.

Društveni odbor.

(Zaprta šola.) V Rogatcu je že delj časa šola zaprta, ker imajo otroci škrlatico.

(Cerkven tat.) V kapelski cerkvi je vlomil neki neznan tat v nabiralnik za uboge ter pobral iz njega ves denar. Vzel je tudi z obhajilne mize prt. Zločinca še niso prišli na sled.

(Nagla smrt) V Kaniži pri Ptujju je nagloma umrla Marija Lovrenčič, ki je prišla iz Vurberga na obisk.

(Pri ponočevanju ubit) je bil kmetijski fant Franc Rus. Franc Golob iz Budine je prišel v Zabovce okraj Ptuj vasovat ter se tamkaj sešel z Rusom in Jožefom Koscem. Kmalu pride do prepira in Franc Golob dregne Rusa trikrat z nožem v goltanec. Rus je na to hitel k bližnji hiši, da bi mu rano povezali, a že pred pragom se je zgrudil na tla in kmalu nato umrl. Goloba pa so vtaknili pod ključ.

(Od Male Nedelje.) Tukajšnje bralno društvo ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 1. svečana t. l. ob treh popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Sv. Bolfenk pri Središču) Dne 8. prosinca t. l. se je vil veličasten sprevod po Vodranskem polju proti pokopališču Sv. Bolfenka pri Središču. Skoraj nešteta množica ljudstva je spremljala na zadnjem potu soprogo g. Franca Zabavnika, veleposestnika in župana v Vodrancih, katera je dne 6. t. m. zatisnila za veke trudne oči. Bila je svojemu soprogu zvesta družica v veselih in žalostnih dneh, svojim peterim sinovom in eni hčerki najskrbnejša mati, svojemu narodu zvesta hči. Njenega pogreba so se udeležili ne samo vsi sosedje in prijatelji, ampak tudi znanci iz Središča, Sv. Miklavža, Huma in od drugod. Na domu so zapeli zbrani učitelji in pevci bralnega društva „Lipa“ krasno „Nad zvezdami“, ob odprtem grobu pa „Blagor mu“ Marsikatera solzica je kanila na krsto predrage ranjke, kajti ž njo je preminola ena izmed najboljših slovenskih žen našega kraja. Blag ji spomin!

(Od Sv. Bolfenka.) Bralno društvo „Lipa“ pri Sv. Bolfenku blizu Središča priredi dne 1. februarja t. l. v šolskih prostorih veselico s sledečim sporedom: 1. Gledališka igra „Kje je meja“. 2. Petje. 3. Prosta zabava v društvenih prostorih v hiši g. Galiča. Vstopnina za osebo 30 vin., za obitelj 50 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Čisti dohodek je namenjen ubogim učencem. Prijazno vabi vse prijatelje našega društva bodisi od blizu ali daleč, k obilni udeležbi in na veselo svidenje na našem griču odbor.

(Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju) se pri svojem glavnem zborovanju pristrčno zahvaljuje svojim podpornim udom in ti so: Č. g. Matej Straki, rač. revident v Mariboru, Č. g. Jakob Kosi, mestni kaplan v Celju, g. Ludvik Lederhas, profesor v Ljubljani in g. dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru. Lansko leto je imelo društvo 71 udov in prečitalo se je 831 knjig in časnikov še posebej. Letos pa je še več novih udov pristopilo. Knjižničar nam je poročal, da so knjige že skoro vse prečitane, da se bode moglo precejšnje število novih knjig nakupiti in v ta namen prosimo še druge gg. rojake križevske, ako bi nam blagovolili prispeti s kako podporo.

(Kmetijsko bralno društvo na Hajdini pri Ptuj) bo imelo v nedeljo, dne 8. februarja t. l. ob pol 4. uri popoldne v Graberjevi gostilni svoj občni zbor. Po občnem zboru bo srečolov in potem prosta zabava s tamburanjem. Odbor vabi vse prijatelje društva k veselici.

(Podravska podružnica „Slov. planinskega društva“) Odbor tega društva je zboroval 18. prosinca v Rušah ter sklenil zgraditi še letos mesto kočje pri Sv. Anehu razgledni stolp na Žigertovem vrhu, kjer je že nekdanji stolp, imenovan „Žigertov turn“ ter se je postavil v vojaško-zemljepisne namene. Misel, postaviti plan. kočjo pri Sv. Urhu, se pa zaradi tega ni opustila. Kdor pozna krajevne razmere, se bode gotovo strinjal z odborovim sklepom, kajti na izhodnem delu Pohorja ne najdeš mesta s količkaj povoljnim razgledom. Razgledni stolp na Žigertovem vrhu — v generalštabnem zemljepisu so skovali izraz „Bacherberg“ (1345 m) — se bode zgradil tako, da bo raz njega mogoč krasen razgled na vse strani. — Dalje je sklenil odbor preskrbeti opravilo za turistovsko sobo v lovski hiši na Veliki Kapi (1542 m), katero bo letos postavil g. Fran Pahernik. Ta gospod je posestnik večjega dela vrha Velike Kope, odbornik „Podravske podružnice“ ter je sklenil prepustiti eno sobo v svoji lovski hiši naši podružnici v turistovske namene. Odbor izreka tem potom vrlemu narodnjaku in ljubitelju slovenskih planin zahvalo in priznanje. — Na predlog g. prof. Koprivnika se je izvolil poseben stavbeni odsek, sestojec iz gg.: Franc Grizold, Miha Sernc, Viktor Glaser in Dav. Lesjak.

(Samomor.) V Mariboru se je ustrelil v petek 18letni komptoarist Maks Likavetz.

Druge slovenske novice.

(Deželni dvorec v Ljubljani.) V deželnem dvorcu so sedaj nastanjeni že vsi deželni uradi. Vsi so dobili novo pisarniško opravilo. Spomladi se bode, kakor se je določilo, uredil prostor pred poslopjem, potem napravila ograja, postavil v sredi vodomet in napravilo nekaj terase z majhnimi nasadi. Tudi dvorana bo, kakor vse kaže, do aprila t. l. urejena. Peternelevo ulice bodo razširili in zidovje, ki dela napotje in kazi ulico, odstranili. Dvorec bo potem krasen in napravil bo na opazovalca gotovo dober vtis.

(Nagla smrt.) V Ljubljani se je zgrudila na ulici Helena Niederköflar, ki se je vračala domu. Na klic njenega svaka, ki je bil z njo, so prišli ljudje in jo prenesli v njeno gostilno. Tamkaj so jo skušali k sebi spraviti, a ni se dala. Ker na poziv zdravnik ni takoj prišel, prepeljali so jo v bolnico, kjer je zdravnik takoj konstatiral, da je mrtva. Truplo je ostalo v bolnici in se bode obduciralo, da se dožene, kaj je vzrok nagle smrti.

(V mestni klavnici v Ljubljani) se je zaklalo minolo leto 28 084 glav živine in sicer: 4912 goveje živine, 8331 prašičev, 9206 telet, 2751 ovac, kozlov in kostrunov, 2819 kozličev

in 65 konj. Na ogled je bilo pripeljanega 27 047 kg svežega mesa in 1815 komadov zaklane živine.

(Statistika umrlih in rojencev v Ljubljani.) Leta 1902 je bilo v Ljubljani rojenih 1112 otrok, med temi je bilo 245 nezakonskih. Mrtvorojenih je bilo 73 otrok. — Umrlo pa je leta 1902 v Ljubljani 1140 oseb, in sicer 1100 naravne in 40 nasilne smrti.

(Konfiskacija pratik v Ljubljani) Državno pravdnštvo v Ljubljani je konfisciralo Kleinmayerjevo in Blasnikovo pratiko radi nekega inserata.

(Osebnost.) G. Ivan Pirc je imenovan c. kr. zemljemercem za okraj Št. Vid na Koroškem.

(Odvetniško skušnjo) je napravil dr. Jožef Sajovic, koncipijent v Ljubljani.

(V Ameriko) se je odpeljalo te dni iz ljubljanskega kolodvora 90 oseb. Dva fanta so prišli, ker sta jo hotela popihati pred vojaškim naborom.

(Deklico obstrelil.) Na Kokroci na Gorenjskem je ustrelil z revolverjem neki fant 13letni deklici Ivani. Mrak v obraz. Prišel je zvečer k njej ter se igral tam z revolverjem, katerega je vzel doma s police. Revolver je bil nabit, in fant ga je ne vedoč za to sprožil ter zadel deklco v lice. Krogla ji je obtičala v kosti.

(Ženo je hotel ustreliti) posestnik J. Jerman v Črncah pri Novem mestu. Streljal je nanjo 20 korakov od nje oddaljen, a je v sreči ni zadel. Ženin brat mu je zvil še o pravem času puško iz roke.

(Neareča na Kulpi) Na Kulpi pri Zubrancah se je prevrnil čoln z devetimi osebami, ki so se hotele prepeljati k maši s hrvatske na kranjsko stran. Pet se jih je rešilo s plavanjem ostali pa so utonili.

(Zima na Koroškem) je letos tako ostrá, da je Vrbsko jezero popolnoma zamrznilo.

(Otrok zgorel) V Gradišču na Primorskem zgorel je na ognjaču popolnoma otrok Štefana Klinca.

(Do smrti kamenjal) je mornar Ivan Lade v Poljanah pri Opatici v Istriji svojo ljubimko Marijo, katero je potem mrtvo v vrečo zavezal ter pokopal pod kup kamenja. Našli so jo šele 14 dni po nesrečni smrti. Mornarja so zaprli in ga izročili dež sodišču v Trstu.

(Slovenska legalizacija v Ameriki) „Slov. Narod“ poroča, da je poslal ljubljanski odvetnik g. dr. Štor svojemu klijentu v Ameriko v Colorado (Ohio) Janezu Novljanu v slovenskem jeziku sestavljeno izknjižbeno pobotnico in je nazaj dobil to slovensko pobotnico s podpisom klijenta in s slovensko legalizacijo notarja Antona Klina v Coloradu. Na pobotnici je še končno potrjeno c. kr. avstrijskega konzulata, da ima gosp. Ant. Klinc pravico izdajati legalizacije. To potrdilo je seveda v nemščini, a podpisan je na njem tudi kranjski rojak dr. Schwegel. To je lep vzgled ameriške prostosti! V Gradcu, ki je glavno mesto slovenskega Štajarja, bi se kaj takega ne smelo zgoditi.

Dopisi.

(Dobrna pri Celju. Občni zbor „Bralnega društva“ predzadnjo nedeljo nudi lepo priložnost, da se iz Dobrne poroča enkrat tudi kaj veselega. Saj je g. predsednik sam imenoval svoje poročilo o delovanju društva v l. 1902 „veselo“. In res, slišali smo vesele reči o izvanrednem delovanju društva v preteklem letu, reči in dogodke, iz katerih je spoznal lahko vsak, da je društvo na predovalo v vsakem oziru. Odkar se je preselilo iz šole v nove prostore, začelo se je popolnoma novo življenje v društvu. Medtem ko se poprej skoraj nihče ni zmenil ne za časnike, ne za knjižnico, se je lani vse hipoma spremenilo. V dokaz naj služi to, da se je l. 1901 izposodilo komaj kakih 30 knjig in par časnikov, l. 1902 že nad 800 knjig, časnikov pa brez števila. Društvo ima lepo in ukusno urejeno „bralno sobo“, v kateri je danzadnevom čitateljem na razpolago 17 različnih časopisov. Društvo je storilo, kar je bilo v njegovih močeh, da je uredilo svojo čitalnico, zakaj v poletnem času prihajajo slovanski gostje-topličarji pogostoma v bralno sobo in so veseli, če dobijo na Dobrni vsaj slovenske liste v roke — slavni deželni odbor štajarski se namreč

ni čutil potrebe, da bi za svoje toplice naročil tudi slovanske liste.

Kar nas je v poročilu posebno veselilo, je to, da se je ravno mladina na Dobrni s celim arcem oprijela društva. Lansko leto so prišli v društvo večinoma mlade moči, in mladinski dah je prešinil tudi starejše ude, da so tudi ti postali gibčnejši in delavnejši. Nabavilo si je društvo lansko leto svoj gledališki oder, izvežbalo lastne igralce, na katere je po vsej pravici ponosno. Tri velike poučne slavnosti lanskega leta pričajo dovolj, da je društvo imelo pred očmi namen izobrazbe in omike ter poštene zabave. In ravno dobre gledališke igre so primerno sredstvo, da se izobrazuje ljudstvo, zakaj zvezana je s poukom obenem zabava. To so spoznali kmalu tudi taki, ki niso udje, zakaj pri vseh društvenih slavnostih je bilo polno občinstva od blizu in daleč.

Da to nasprotnikom ni po volji, zato društvo ne more. Gotovo je pa to najboljši dokaz, da je društvo na pravem potu, in vse nasprotna nakane ga ne bodo premaknile s tega pota. Saj so se že storili različni poskusi, kateri so se pa žalostno izjalovili, in tako bo, kakor upamo, tudi v prihodnje. Dokler bo društvo imelo popolno zaupanje narodnega prebivalstva na Dobrni, tako dolgo se mu ni treba bati različnih poturic v moških in ženskih oblekah. Sicer pa pravi znani pregovor, da ose sedajo vedno na zdravo in dobro sadje. Društvo bi moralo prenehati, ako bi ga hvalili nasprotniki slovenskega imena in napredka.

Da društvo vestno skrbi za pouk in izobrazbo svojih udov, pokazal je tudi zadnji občni zbor. Odbor je poklical potovalnega učitelja g. I. Balé iz Maribora, kateri je mnogoštevilnim poslušalcem v poljudni in razumljivi obliki podal mnogo koristnih naukov zastran obdelovanja vinogradov, trsovej, kletarstva itd. Bodi mu pristrčna zahvala za njegov trud! Društvu pa želimo v tem letu mnogo vrlih prijateljev in podpornikov. Odbor naj se ne vstraši dela, ki ga še čaka, zakaj trdno združena armada navdušenih udov stoji kakor en moč zvesto ob njegovi strani!

Politični pregled.

(Gosposka zbornica.) Pretekli četrtek imela je gosposka zbornica sejo. Razpravljala je najprej o zakonskem načrtu glede krošnjarstva. Ta načrt se je odstopil politično-gospodarskemu odseku v pretresovanje in poročanje. Sprejel pa se je v vseh treh branjih načrt, ki določa čas, v katerem se naj predložijo menični protesti. Končno se je izvolil še poseben odsek, kateremu so se odstopili sladozni zakonski načrti.

(Mobilizacija v naši državi.) Merodajni krogi trdijo, da sta že mobilizovana tretji (kranjsko-stajarsko-koroško-primorski) ter sedmi voj in da se mobilizirata 11. in 14. voj. Na Štajarskem pa so pozvali v zadnjem času mnogo nadomestnih rezervnikov v vojaške. Ti bodo najbrž nadomeščali vojaštvo, ki bo odšlo v Macedonijo. Tudi železniške uprave so dobile tozadevne obširne posebne naloge in v graških mlinih se melje ravno sedaj izvanredno mnogo eraričnega žita. Storili so se nadalje že tudi koraki radi zagotovitve kruha. Vsa ta mobilizacija pa velja za Macedonijo, kjer je pričakovati v kratkem času vstaje.

(Ogrsko) Vojna predloga je, kakor smo pričakovali, naletela na velik upor. Te dni se je predložila parlamentu. Razprava o tej predlogi bo trajala gotovo več tednov, ker bo govorilo 130 govornikov proti predlogi. Nekateri poslanci opozicijske stranke pa groze z obstrukcijo.

(Nemčija.) Predsednik nemškega državnega zbora, grof Ballenstrem odstopi od predsedništva in sicer zato, da si na ta način splošno zaupnico pridobi.

(Francija.) V zadnji seji francoske zbornice je podpredsednik in voditelj socialistov, posl. Jaurès odgovarjal na napade posl. Deschanela, ki je trdil, da je Jaurès sovražnik Francije in pristaš trozveze, ki je pa naperjena proti Franciji. Jaurès se je izgovarjal, da je izjavil, da se veseli trozveze, ker, da baje daje ista poleg dvozveze poročstvo za ohranitev evropskega miru in da on ni principijelno nasproten zvezi z Rusijo,

temu da ne pripisuje tej zvezi bogve kako velike važnosti, ker je Rusija prihitela Franciji na pomoč še le tedaj, ko bi si že Francija bila sama lahko pomagala.

(Francija in Španija.) Med Francijo in Španijo se je ponovilo prijateljsko razmerje, ker je francoski poslanik Cambon izročil kralju Alfonso pismo, v katerem se posebno poudarjajo skupni ideali in skupne svobodomiselnostne težnje obeh bratskih držav.

(Irsko.) Pretekli teden je bil po tridnevni razpravi na smrt obsojen irski poslanec Lynch. Obdolžen je bil veleizdaje, ker se je baje v Južni Afriki bojeval zoper Angleže.

(Venezuela.) Nemške vojne ladje so bombardirale venezuelsko utrdbo. Krogle so večinoma padle v vas S Carlo. Zidovje utrdbe je močno poškodovano. Pri tem so ubili 12 in težko ranili 15 venezolanskih vojakov. Na utrdbi niso imeli tako velikih topov, da bi bili mogli zadeti nemške vojne ladje, ki so streljali iz velike oddalje. Poveljnik utrdbe, general Bello, se je vedel jako junaško in je sklenil vztrajati do skrajnosti. Nemška vojna ladja „Panther“ je namreč brez vsakega povoda začela streljati na utrdbo.

(Kitajska.) Na Kitajskem je pričakovati na spomlad novih velikih nemirov, ki jih uprizore boksarji, ki se na novo organizirajo, in katerih organizacijo podpira izdatno kitajska vlada. To potrjujejo vsi tam živeči tujci, ki se za stvar jako zanimajo. Pravijo tudi, da se opazajo nove resne priprave za boksarsko vstajo, ki bo mnogo nevarnejša, ko poprejšnja. To novo gibanje so uprizorili voditelji vstaje iz l. 1900, ki so samo navidezno prognani v Sečuanu, v resnici pa žive v veliki časti in dobivajo celo podpore od kitajske vlade. Kitajski oficijelni krogi na lašč molče o vsem, ker bi jim take vesti škodovale. Na spomlad je, po mnenju tam živečega msgr. Du' nanda, vstaja neizogibna in ta moč posebno opozarja francosko vladjo na silno nevaren položaj kristjanov posebno v tužnem Kitajskem.

Loterijske številke.

Trst, dne 24. januarja 1902: 68, 1, 38, 85, 58.
Linc. „ „ „ 41, 55, 20, 60, 30.

Vabilo

OBČNI ZBOR „Hranilnega in posojilnega društva v Ptuj“

ki se vrši

v četrtek, 12. svečana 1903, ob 10. uri predp.
v združnih prostorih.

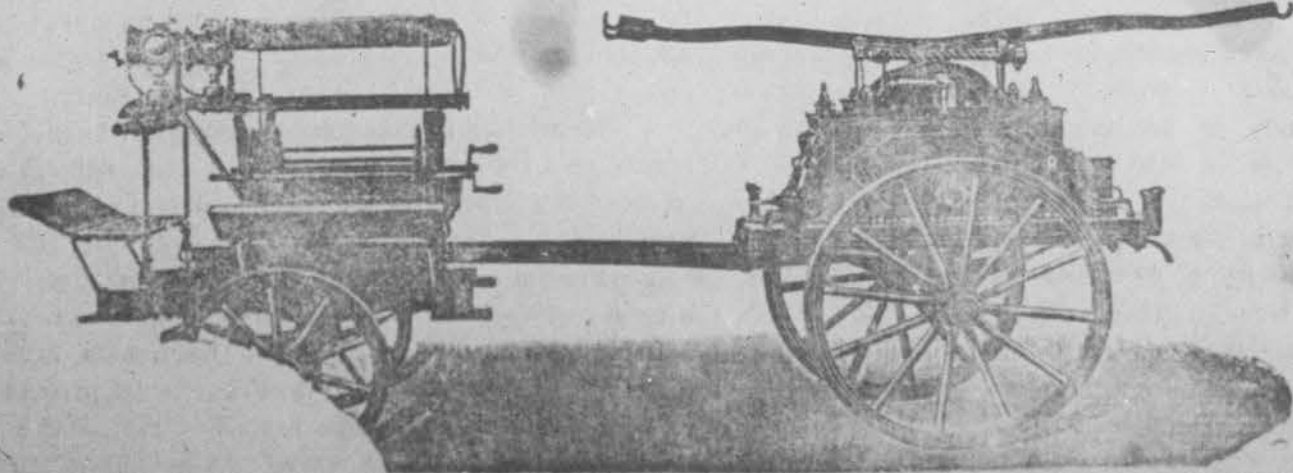
Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva o delovanju, računih in bilanci za XIX. poslovno leto (1902).
 2. Poročilo nadzorstva glede računskega sklepa za l. 1902 in nasvet glede uporabe čistega dobička.
 3. Slučajnosti.
- Če ob 10. uri ne bi prišlo zadostno število združnikov, vrši se drugi občni zbor ob 11. uri predpoldne pri vsakem številu združnikov v istih prostorih in po istem dnevnem redu.

V PTUJU, dne 20. prosinca 1903.

(31) 2-1

RAVNATELJSTVO.



(645) 50-24

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Kurjač

• • • • • z izpitom
se sprejme takoj v paromlinu PE-
(30) TER MAJDIČ-a, Celje. 2-2

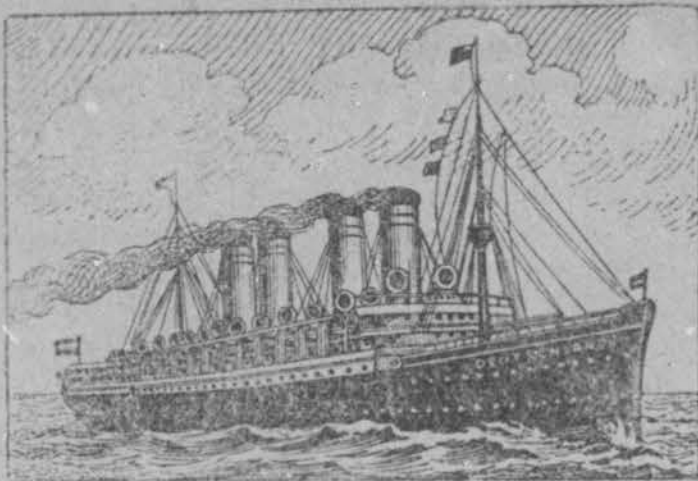
Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev
sprejme trgovina DRAGOTIN HRIBAR v Celju.

Trgovski pomočnik

dober prodajalec

izurjen v trgovini
mešanega blaga se
sprejme takoj pri
KAROL CIMPERŠEK-u
Laški trg, Štajarsko.
29 3-2



Največje, najhitrejše

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO
Hamburg—New-York

(233) 59

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelske a orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebiljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode, tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

☛ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ☛

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica
cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Čechu pri Prostjevu in Smichov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zamrzneju in s priredbo, da tiste na obe strani vode vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojim zamoreta samo dva človeka opravljati delo — nanaša v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojarodje; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, paze, sekirice itd. kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Blago solidno, elegantno in ceno. Plačila po dogovoru.

Odgojenih strojev in izdelkov: Rudolf Libensky